

گزارش‌های خبری

افشاگری تازه رئیس پیشین موساد؛ «بارها از فردو بازديد کردیم»

راديو فردا

۳ ساعت پیش

اظهارات یوسی کوهن به دلیل «مخاطرات» چنین افشاگری‌هایی که برای عملیات‌های بعدی اسرائیل دارد، با انتقادهایی در این کشور روبه‌رو شده است

یوسی کوهن، رئیس پیشین سازمان جاسوسی اسرائیل (موساد)، می‌گوید که عوامل اطلاعاتی سازمان تحت ریاست او «بارها و بارها» از سایت هسته‌ای فردو در ایران بازدید کردند.

این اظهارات به دلیل «مخاطرات» چنین افشاگری‌هایی که برای عملیات‌های بعدی اسرائیل دارد، با انتقادهایی در این کشور روبه‌رو شده است.

آقای کوهن روز سه‌شنبه ۲۰ مرداد که در کنفرانسی در منطقه گالیل (جليله) در شمال اسرائیل سخنرانی می‌کرد، با اشاره به فعالیت‌های موساد گفت ما «بارها و بارها» از تأسیسات زیرزمینی غنی‌سازی فردو در ایران بازدید کردیم.

او افزود که ما «در محدوده و اطراف آن فعالیت کردیم» تا ماهیت و ساختار این مکان را بهتر درک کنیم.

رئیس پیشین موساد با اشاره به حمله بمب افکن‌های آمریکا به تأسیسات فردو در روز اول تیر ۱۴۰۴، در جریان جنگ ۱۲ روزه، گفت آن رویداد «تحقق تمامی رؤیاهای من بود».

کوهن همچنین در مورد سطح غنی‌سازی اورانیوم در ایران گفت غنی‌سازی ۶۰ درصدی هنوز تا ساخت بمب هسته‌ای «فاصله زیادی» دارد.

به گزارش رادیو ارتش اسرائیل، جملاتی که از یوسی کوهن از این سخنرانی در رسانه‌ها منتشر شد، نکاتی بود که اداره سانسور (نظامی) ارتش اسرائیل با وجود ناخشنودی از آن، با انتشار آن در رسانه‌ها موافقت کرد، اما او مطالب دیگری نیز بیان کرد که مجوز اداره سانسور را نگرفت، حتی با وجود این‌که حاضران آن را شنیدند.

گزارش این رادیو به «خشم» اداره سانسور از این گفته آقای کوهن اشاره کرد و افزود منظور کوهن می‌توانسته الزاماً حضور عوامل خود موساد در فردو نبوده، بلکه اشاره تلویحی به افراد غیراسرائیلی مانند خارجی‌ها باشد.

«عملیات بزرگ» برای فردو

سخنان یوسی کوهن نخستین افشاگری جنجالی او نیست.

او چند هفته پس از پایان دوره ریاستش بر موساد در گفت‌وگو با مستند پربیننده «حقیقت» در کانال ۱۲ تلویزیون اسرائیل گفت موساد برای نخستین بار در سال ۲۰۱۰ از آن‌چه که در سایت فردو در جریان بود، آگاه شد و از همان زمان شروع به برنامه‌ریزی برای «یک عملیات بزرگ» کرد که اگر تحقق یافته بود، «بزرگ‌ترین عملیات» در تاریخ اسرائیل محسوب می‌شد.

به نوشته تایمز اسرائیل، آن طرح به دلیل نیاز به منابع هنگفت و هماهنگی دقیق فعالیت‌ها، پیچیدگی‌های زیاد و نیاز به تعداد بالای مأموران و همچنین گرفتاری‌های چگونگی خارج کردن این افراد از ایران پس از انجام حمله، با تردیدهای زیادی روبه‌رو بود.

تایمز اسرائیل افزود: موساد ترجیح می‌داد از مأموران داخلی خود و نه عوامل خارجی که به خدمت می‌گیرد، استفاده کند؛ امری که انجام مأموریت را پیچیده‌تر می‌کرد.

در آن دوره مؤثر داگان رئیس موساد بود و بعد از او خلفش تامیر پاردو مقابله با ایران را ادامه داد. یوسی کوهن در سال ۲۰۱۰ از مقامات ارشد سازمان بود که نامش هنوز رسانه‌ای نشده بود و بعد از پاردو به این مقام منصوب شد.

به نوشته تایمز اسرائیل، بنیامین نتانیاهو که در تمامی آن سال‌ها نخست‌وزیر بود و پیوسته از مخاطرات «هسته‌ای شدن» (نظامی) ایران برای دنیا سخن می‌گفت، از آن «برنامه‌ریزی عظیم» موساد در مورد فردو حمایت کرده و برای پیشبرد آن تلاش کرده بود.

اشاره تلویحی این گزارش و سخنان دیگری که برخی مقامات اطلاعاتی پیشین اسرائیل در سال‌های گذشته بیان کرده‌اند، یک برنامه‌ریزی شبیه حمله مأموران امنیتی اسرائیل به سایت‌های حساس نظامی ارتش سوریه در آخرین ماه‌های حکومت بشار اسد را تداعی می‌کند.

با این حال، زمانی کوهن ریاست موساد را در ژانویه ۲۰۱۶ به دست گرفت که شش ماه پیش از آن دولت وقت باراک اوباما در آمریکا توافق هسته‌ای با ایران را با وجود ناخشنودی عمیق دولت اسرائیل و بنیامین نتانیاهو از برجام، امضا کرده بود.

کوهن گفته بود رویدادهای بعدی باعث شد که اسرائیل طرح مورد نظر خود برای فردو را کنار بگذارد و به جای آن بر آماده کردن حمله نظامی به ایران متمرکز شود؛ برنامه‌هایی که سال‌ها بعد در دو جنگ مستقیم با ایران نمود یافت.

بیشتر در این باره:

نتانیاهو از وجود «یک انبار هسته‌ای مخفی در کوچه ماهر تهران» خبر داد

افشای «انفجار نطنز»، سرقت از شورآباد و کشتن فخری‌زاده

یوسی کوهن در مصاحبه‌هایی در سال‌های گذشته تلویحاً انفجار در تأسیسات غنی‌سازی نطنز طبق برنامه موساد را فاش کرده بود.

او پنج سال پیش ابتدا در گفت‌وگو با ایلانا دایان، مستندساز سرشناس اسرائیلی، شرح بسیار دقیقی از عملیات سرقت آرشیو هسته‌ای ایران از شورآباد در حومه تهران را ارائه کرد و سپس در مصاحبه با برنامه‌های پادکستی در جهان، مخصوصاً در آمریکا، آن گفته‌ها را تکرار کرد.

کوهن سال ۲۰۲۱ به کانال ۱۲ تلویزیون اسرائیل گفت **محسن فخری‌زاده**، دانشمند ارشد برنامه هسته‌ای و معاون وقت وزارت دفاع ایران، سال‌ها در تیررس موساد بود، و سپس توضیحات مشروحی درباره رصد دائمی فخری‌زاده از سوی موساد تا به‌کارگیری تسلیحات از راه دور برای کشتن او را ارائه کرد.

او گفت رژیم ایران باید درک کند وقتی اسرائیل در طول سال‌ها قول می‌دهد که از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای جلوگیری می‌کند، منظورش چیست و قادر به انجام چه کارهایی است.

کوهن در آن گفت‌وگو مدعی شد چنان آشنایی عمیقی با سایت‌های هسته‌ای ایران دارد که اگر امکانش بود، خانم دایان، آن مستندساز، را با خود به بازدید از تأسیسات هسته‌ای نطنز می‌برد.

بیشتر در این باره:

تور فخری‌زاده؛ «مغزهای متفکر» ضربه فنی می‌شوند

انتقاد از «لاف‌زنی پرمخاطره»

یوسی کوهن سال ۲۰۲۵ نیز در کتابی با عنوان **«شمشیر آزادی»** فعالیت ۳۵ ساله خود در موساد را تا جایی که مجوز اداره سانسور را گرفته بود، شرح داد؛ از جذب منابع درون ایران برای همکاری با موساد تا سرقت آرشیو هسته‌ای از شورآباد و نقش پیگیرانه او در طراحی و اجرای عملیات منجر به کشتن محسن فخری‌زاده.

اظهارات تازه آقای کوهن با انتقادهایی در اسرائیل روبه‌رو شد؛ به‌ویژه آن‌که او نامزد انتخابات دو ماه و نیم دیگر پارلمانی نیست و نیازی به کارزار تبلیغاتی ندارد.

او سال گذشته خود را تنها فردی معرفی کرد که شایسته پست نخست‌وزیری بعد از بنیامین نتانیاهو است، اما از فعالیت سیاسی و حزبی خودداری کرد؛ چه بسا که هیچ‌یک از حزب‌های مهم، از جمله سیاستمداران ارشد در حزب حاکم لیکود، از احتمال پیوستن او به دنیای سیاست استقبال نکردند.

منتقدین در اسرائیل آقای کوهن را فردی «مغرور» نامیده و افشاگری‌های غیرمعمول درباره عملیات سازمانی را که تا پیش از آن رازهایش سر بسته می‌ماند، لاف‌زنی و خودنمایی می‌دانند.

رؤسای پیشین موساد مانند تامیر پارو، دانی یاتوم و افرائیم هالوی، که زنده هستند، با وجود حضور رسانه‌ای گسترده و برخی انتقادهای که از عملکرد سیاسی دولت‌های اسرائیل در سال‌های اخیر بیان می‌کنند، اما درباره عملیات سازمان در زمان ریاست خود کمتر سخنی بیان کرده‌اند.

منتقدین بعد از اظهارات تازه آقای کوهن پرسیدند دلیل بیان این رازها که می‌تواند مخاطراتی به‌ویژه برای عملیات بعدی و توانمندی‌های هنوز پنهان تشکیلات اطلاعاتی اسرائیل و مأموران آن داشته باشد، چیست.

کاربرانی از میان مردم اسرائیل نیز در واکنش به انتشار گزارش‌های رسانه‌ها، دوباره از «لاف‌زنی‌های» این دسته از مقامات ارشد اطلاعاتی پیشین انتقاد کردند.

غیر از آقای کوهن، برخی دیگر از عوامل ارشد پیشین موساد در دوره اخیر مطالبی را در خصوص فعالیت‌های این سازمان اطلاعاتی، عمدتاً در ارتباط با ایران، رسانه‌ای کردند. افسر ۵۱ ساله‌ای که تا چند ماه پیش رئیس «بخش نفوذ» در موساد بود، به تازگی از نحوه تشکیل این دپارتمان در این تشکیلات و عملیات این اداره خود در طول دو جنگ اخیر به طور مشروح سخن گفت.

مقاماتی در موساد نیز به تازگی این خبر را به رسانه‌های اسرائیل درز دادند که رومن گوفمن، رئیس تازه موساد و افسر ارشد مورد اعتماد نتانیاهو، رئیس «اداره اطلاعات» و رئیس «بخش ایران» در این تشکیلات را در پی شکست طرح «تغییر رژیم ایران» از این سمت‌ها برکنار کرده است.

بیشتر در این باره:

دو مقام ارشد موساد در پی «ناکامی طرح تغییر رژیم در ایران» برکنار شدند

دفتر نخست‌وزیری اسرائیل که ناظر عالی سازمان موساد است، به اظهارات آقای کوهن واکنش نشان نداده است. بنیامین نتانیاهو روابط کاری نزدیکی با یوسی کوهن داشت.

این مطلب بخشی از:

گزارش‌های خبری

بایگانی

ایران